



**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**  
**ДРЖАВНА КОМИСИЈА ЗА ЖАЛБИ**  
**ПО ЈАВНИ НАБАВКИ**

Бр.08-639/8  
22.09.2010 год.  
С к о п ј е

Државната комисија за жалби по јавни набавки во состав: Маја Малахова – претседател, Мишо Василевски – член, Едита Насковска – член, Елита Шуки – член и Сузана Раваноска - член, врз основа на член 200 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбите на жалителите - „ХРИСФОРТ“ ДОО - Скопје, преку полномошник Томислав Николовски, адвокат од Скопје и „КАЗ ГРУП“ ДОО - Скопје, изјавени против Решението за избор на најповолен понудувач бр.03-279/4 од 20.08.2010 година донесено по Барањето за прибирање понуди со објава на оглас бр.7А/2010 за набавка на стоки – спојки за брза репарација на договорниот орган -ЈП „НИСКОГРАДБА ОХРИД“ Охрид, врз основа на член 220 став (1) алинеја 5, став (3) и член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки (Службен весник на Република Македонија бр.136/2007, бр.130/2008 и бр.97/2010) на 33<sup>-та</sup> Седница одржана на ден 22.09.2010 година го донесе следното

**РЕШЕНИЕ**

**1. Жалбите** на жалителите „ХРИСФОРТ“ ДОО - Скопје, преку полномошник Томислав Николовски, адвокат од Скопје и на „КАЗ ГРУП“ ДОО - Скопје, изјавени против Решението за избор на најповолен понудувач бр.03-279/4 од 20.08.2010 година донесено по Барањето за прибирање понуди со објава на оглас бр.7А/2010 за набавка на стоки – спојки за брза репарација на ЈП „НИСКОГРАДБА ОХРИД“ Охрид, **СЕ УВАЖУВААТ.**

**2. СЕ ПОНИШТУВА** Решението за избор на најповолен понудувач бр.03-279/4 од 20.08.2010 година донесено по Барањето за прибирање понуди со објава на оглас бр.7А/2010 за набавка на стоки – спојки за брза репарација на ЈП „НИСКОГРАДБА ОХРИД“ Охрид.

**3. СЕ ПОНИШТУВА постапката по** Барањето за прибирање понуди со објава на оглас бр.7А/2010 за набавка на стоки – спојки за брза репарација на ЈП „НИСКОГРАДБА ОХРИД“ Охрид.

**4. Се задолжува** договорниот орган на жалителот „ХРИСФОРТ“ ДОО Скопје, да му ги надомести трошоците на жалбената постапка во висина од 250 денари на име административна такса и надомест за водење на постапка во висина од 6.150,00 денари, и на жалителот „КАЗ ГРУП“ ДОО Скопје, да му ги надомести трошоците на жалбената постапка во висина од 250 денари на име административна такса и надомест за водење на постапка во висина од 12.310,00 денари, во рок од 15 дена од денот на приемот на ова решение.

**5. Барањето за продолжување на постапката** за доделување на договор за јавна набавка, поднесено од договорниот орган орган ЈП „НИСКОГРАДБА ОХРИД“ Охрид, **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.**

**6. Решението** на Државната комисија за жалби по јавни набавки е **конечно.**

### *Образложение*

Економскиот оператор „ХРИСФОРТ“ ДОО - Скопје, изјавил жалба против Решението за избор на најповолен понудувач бр.03-279/4 од 20.08.2010 година, по Оглас за доделување на договор за јавна набавка со Барање за прибирање понуди бр.7А/2010, за набавка на стоки – спојки за брза репарација на договорниот орган ЈП „НИСКОГРАДБА ОХРИД“ Охрид, поради битни повреди на постапката кои се однесуваат на евалуацијата на понудите и избор на понуда која ене е најповолна, при што предлага Државната комисија да ги ја уважи жалбата и да го поништи решението за избор на најповолен понудувач.

Против истата одлука за избор на најповолен понудувач жалба поднел и економскиот оператор „КАЗ ГРУП“ ДОО - Скопје, поради битни повреди на постапката од член 210 став 1 алинеја 2, 4, 5 и 6 од Законот за јавните набавки и повреди на материјалното право од член 27 став 1 и 3 и член 168 став (1) алинеја 3 од Законот за јавните набавки, при што предлага Државната комисија да ја уважи жалбата и да го поништи решението за избор.

Во писмениот одговор, договорниот орган бара и двете жалби Државната комисија да ги одбие како неосновани во целост, затоа што целокупната постапка за доделување договор за јавна набавка е водена во согласност со Законот за јавните набавки и дека не се сторени повредите на постапката и на материјалното право на кои се повикуваат жалителите.

Со одговорот на жалбата, договорниот орган до Државната комисија поднел барање за продолжување на постапка во кое наведува дека за оваа јавна набавка има поднесено жалба која го одложува потпишувањето на договорот за јавна набавка, а во случајов се работи за набавка на делови за одржување на градската водоводна мрежа, поради што може да настанат штетти заради неспроведување на постапката, а кои се непропорционални на најзината вредност и штета од нивното ненабавување или набавка спротивно на законот за јавните набавки.

Државната комисија за жалби по јавни набавки во текот на жалбената постапка ги изведе писмените докази: жалбите, решението за избор на најповолен понудувач, писмениот одговор на жалбите доставен од страна на договорниот орган, решението за вршење јавна набавка, записникот за јавното отворање на понудите, извештајот од постапка за доделување договор за јавна набавка, понудите заедно со доказите способноста, како и останатата документација приложена во предметот, при што врз основа на член 220 став (1) алинеја 4 од Законот за јавните набавки најде:

***Жалбите се дозволени, навремени и изјавени од овластен подносител.***

***Жалбите се основани.***

Од увидот во доставените списи на предметот и испитувајќи ги жалбените наводи, Државната комисија за жалби по јавни набавки ја утврди следната фактичка состојба:

Договорниот орган спровел набавка со Барање за прибирање понуди со објава на оглас бр.7А/2010 за набавка на стоки – спојки за брза репарација, за што претходно е донесено Решение за вршење набавка бр.03-271/1 од 20.07.2010 година. Како критериум за избор договорниот орган предвидел економски најповолна понуда со елементите: цена – 60 бода и квалитет 40 бода.

До крајниот рок за отворањето пристигнале вкупно 3 понуди, кои биле отворени во присуство на претставници на понудувачите, за што е составен Записник за отворањето на понудите од бр.03-279/2 од 10.08.2010 година. По разгледувањето на пристигнатите понуди, Комисијата за јавни набавки извршила бодирање и рангирање на прифатливите понуди при што составила Извештај од спроведената постапка бр.03-279/3 од 20.08.2010 година и за избор како најповолен го предложила економскиот оператор „ТЕХНОСКОП БОШКО“ ДООЕЛ - Скопје, кој предлог бил прифатен од

страна на овластеното лице на договорниот орган, при што е донесено сега оспореното решение за избор на најповолен понудувач.

Од вака донесената одлука за избор на најповолна понуда, незадоволни останале економските оператори „ХРИСФОРТ“ ДОО Скопје и „КАЗ ГРУП“ ДОО Скопје кои поднеле жалба до Државната комисија.

Проверувајќи ги жалбените наводи на жалителот „ХРИСФОРТ“ ДОО Скопје, Државната комисија го утврди следното:

Жалителот во својата жалба наведува дека договорниот орган сторил битни повреди на постапката за доделување договор за јавна набавка во делот на евалуацијата на понудите со тоа што при бодирањето на истите не се придржувал до критериумот за избор, а во своето решение за избор не ги образложил причините за изборот, односно неизборот на економските оператори. На жалителот му останало нејасно како договорниот орган го ценел квалитетот на доставените понуди, што е еден од елементите на критериумот за избор на економски најповолна понуда, па на избраниот понудувач му доделил максимални 40 бода, а него му доделил 24 бода. Жалителот смета дека производите кои ги понудил од „AVK“ Данска се со врвен квалитет и истите се продаваат во голем број земји во светот, и ги поседува сите потребни сертификати за квалитет кои се доставени во неговата понуда.

Во писмениот одговор на жалбата договорниот орган предлага истата да биде одбиена во целост како неоснована, од причини што целокупната постапка за доделување на договор за јавна набавка е водена во согласност со Законот за јавните набавки, а изборот на најповолна понуда е направен врз основа на почитување на однапред објавениот критериум за избор. Договорниот орган смета дека ги почитувал одредбите од член 167 и 168 од Законот за јавните набавки и во решението за избор и известувањето доставил и извештај од спроведената постапка од каде било видно како се поделени бодовите вкупно, меѓу кои и за квалитетот. При бодирањето жалителот добил максимални 60 бода за цена, а за квалитет добил 24, а избраниот понудувач добил 58,08 бодови за цена и максимални 40 бода за квалитет. Ова најмногу се должело на тоа што жалителот понудил стоки со мешан квалитет од два производители на спојки за брза репарација, односно дел од производите биле од JZ FAR од Полска, а еден дел од AVG од Данска, и понудените производи од Данска биле ограничени до големина DN 400, а поголемиот број на производите од големината DN 400 – DN 800 биле од Полскиот производител. Поради тоа, понудените производи од Данска се оценети со максимален број бодови, додека останатите од Полска со нула бодови.

Државната комисија испитувајќи ја жалбата и жалбените наводи, а врз основа на сите приложени писмени докази во предметот за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи за битни повреди на постапката за доделување договор за јавна набавка во делот на евалуација на понудите.

Имено, согласно член 32 став (1) од Законот за јавните набавки Договорниот орган е должен во тендерската документација да ги наведе барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за доделување на договор за јавна набавка.

Согласно член 161 став (2) од Законот за јавните набавки, Елементите на критериумот економски најповолна понуда можат да бидат цената, карактеристиките на квалитетот, техничките и функционалните карактеристики, еколошките карактеристики, оперативните трошоци, економичноста, постпродажните услуги и техничката поддршка, времето на испорака или извршување или други важни елементи за евалуација на понудите. Во став (3) од истиот член е утврдено дека, елементите на критериумот економски најповолна понуда, како и максималниот број на бодови за секој елемент одделно мора јасно да се дефинирани во огласот за доделување на договорот за јавна набавка, конкретно да се поврзани со предметот на договорот за јавна набавка, и откако ќе бидат утврдени, не можат да се менуваат за целото времетраење на постапката за доделување на договорот за јавна набавка. Став (4): договорниот орган е должен во тендерската документација да даде објаснување како ќе ги вреднува и применува елементите на критериумот економски најповолна понуда.

Од увидот во тендерската документација и огласот за јавна набавка, Државната комисија не пронајде објаснување како договорниот орган ќе го оценува елементот на критериумот за избор - квалитет, кој носел 40 бода. Објаснувањето дадено во одговорот на жалбата, дека квалитетот на производите го оценувал според тоа од која држава е производителот, и големина на производот, не било наведено во тендерската документација, ниту објаснето на економските оператори потенцијални учесници во јавната набавка. Договорниот орган доколку утврдил дека некои од понудените производи не се во согласност со техничката спецификација (големина, намена, производител и сл.), таквите производи треба да ги исклучи од евалуација како неприфатливи.

Според тоа, во услови кога договорниот орган не го поделил на поделементи елементот на критериум – квалитет, за да може објективно да го оценува и вреднува, останува единствено можно сите производи да се сметаат за еднакво квалитетни, доколку ги поседуваат сертификатите кои го потврдуваат нивниот просечен квалитет, а при бодирањето и рангирањето, цената би била пресудниот фактор за избор на најповолна понуда.

Проверувајќи ги жалбените наводи на жалителот „КАЗ ГРУП“ ДОО Скопје, Државната комисија го утврди следното:

Жалителот во својата жалба наведува дека договорниот орган сторил повреда на материјалното право до член 2 став (1) алинеја 3 и член 168 од Законот за јавните набавки и битни повреди на постапката за доделување договор за јавна набавка од член 210 став (1) алинеја 2, 4, 5 и 6 од Законот за јавните набавки, со тоа што тендерската документација не била целосно во согласност со законот, евалуацијата не е направена врз основа на објавениот критериум за избор, и за најповолна избрал понуда која не е тоа, односно избрал неприфатлива понуда, а воедно не ги образложил причините за тоа во решението за избор, односно во известувањата до економските оператори. Ова воедно претставувало и нетранспарентност во спроведувањето на постапката и спречување на економските оператори успешно да го користат своето право на жалба. Жалителот укажува и на повреда на член 27 од Законот за јавните набавки, со тоа што договорниот орган избрал постапка за доделување договор за јавна набавка со барање за прибирање понуди со објавување на оглас и покрај тоа што вкупната вредност на понудата на избраниот понудувач изнесувала 1.420.019,00 денари што е износ далеку над обезбедените максимални средства кои договорниот орган ги навел во решението за потреба од јавна набавка.

Во писмениот одговор на жалбата, договорниот орган предлага истата да биде одбиена во целост како неоснована, од причини што целокупната постапка за доделување на договор за јавна набавка е водена во согласност со Законот за јавните набавки, а изборот на најповолна понуда е направен врз основа на почитување на однапред објавениот критериум за избор најниска цена, и дека не стојат наводите во жалбата за сторени повреди на процесното и материјалното право на кое се повикува жалителот. Имено, договорниот орган ги негира наводите за повреда на член 168 од Законот за јавните набавки и смета дека во решението за избор и известувањето има доволно образложение за причините за таквиот избор, дека жалбените наводи по однос на Тендерската документација и огласот се задоцнети во смисла на член 216 став 2 алинеја 1 и 4 од Законот за јавните набавки, а дека од извештајот за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка може да се провери начинот на тоа како е извршена евалуацијата,

вклучително и евалуацијата на елементот на критериумот за избор - квалитет. По однос на наводите во жалбата за повреда на член 27 за изборот на постапката за доделување договор за јавна набавка и битни повреди на постапката со избор на понуда која е неприфатлива, односно над обезбедените вкупни средства за реализација на договорот за јавна набавка, договорниот орган наведува дека членот 26 став 3 му дава можност да го измени и дополни годишниот план за јавни набавки и да ги има веќе обезбедено сите средства за спроведување на постапката со што би се запазила рамката за видот на постапката согласно Законот за јавните набавки.

Државната комисија испитувајќи ја жалбата и жалбените наводи, а врз основа на сите приложени писмени докази во предметот за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи за сторени битни повреди на постапката за доделување договор за јавна набавка од член 210 став (1) алинеја 4 и 6 од Законот за јавните набавки, односно во делот на евалуација на понудите и избрана е неприфатлива понуда. Имено, договорниот орган не го поделил на поделементи елементот на критериум – квалитет, за да може објективно да го оценува и вреднува, со што при евалуацијата на понудите е отворен простор за субјективна оценка на елементот на критериум квалитет и дискреционо одлучување на Комисијата за јавни набавки. Со ова направил повреда на материјалното право до член 161 став (3) и (4) од Законот за јавните набавки каде е утврдено дека, елементите на критериумот економски најповолна понуда, како и максималниот број на бодови за секој елемент одделно мора јасно да се дефинирани во огласот за доделување на договорот за јавна набавка, конкретно да се поврзани со предметот на договорот за јавна набавка, и откако ќе бидат утврдени, не можат да се менуваат за целото времетраење на постапката за доделување на договорот за јавна набавка. Став (4), договорниот орган е должен во тендерската документација да даде објаснување како ќе ги вреднува и применува елементите на критериумот економски најповолна понуда.

Договорниот орган при спроведувањето на постапката за доделување договор за јавна набавка направил и битна повреда на постапката од член 210 став (1) алинеја 6, со тоа што избрал понуда која е неприфатлива, односно вредноста на понудата ја надминува вкупната вредност на обезбедените средства утврдени со одлуката, односно решението за потребата од спроведување јавна набавка.

Согласно член 28 став (2) од Законот за јавните набавки, со одлуката за потреба од јавна набавка се утврдува предметот (видот) и количината на набавката, износот и изворот на средствата потребни за реализација на договорот, начинот и постапката за доделување на договорот за јавна набавка и се назначуваат претседателот и членовите на комисијата за јавна набавка, нивниот број и нивните заменици, како и ангажирање на надворешни стручни лица доколку е потребно.

Од увидот во понудите на економски оператори и во останатата документација од спроведената постапка за доделување на договор за јавна набавка, Државната комисија утврди дека сите три пристигната понуди се со износи кои ја надминуваат вкупната вредност на обезбедените средства утврдени со одлуката, односно решението за потребата од спроведување јавна набавка. Во ваква ситуација, доколку договорниот орган сметал дека и покрај тоа што понудите се со повисоки износи од предвидените средства за реализација на набавката наведени во решението за јавна набавка, истата треба да се спроведе, потребно било договорниот орган да донесе измена и дополнување на Одлуката за потреба за спроведување на јавна набавка, пред да донесе одлука за доделување договор за јавна набавка, а таков доказ Државната комисија не пронајде во предметот.

Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по Барањето за продолжување на постапката за доделување на договор за јавна набавка, согласно член 219, а во врска со член 218 од Законот за јавните набавки утврди дека барањето е неосновано, односно не е поднесено согласно член 218 став (4) од истиот Закон кој гласи: „Барање за продолжување на постапката за доделување на договор за јавна набавка може да се поднесе од причини поради кои можат да настанат штети заради не спроведување на постапката, а кои се непропорционални на нејзината вредност.“

Штетите кои можат да настанат заради изјавените жалби против оспореното решение за избор, договорниот орган не ги докажа и наведените причини во поднесеното Барање не можат да бидат причина поради која Државната комисија ќе одобри продолжување на постапката за доделување на договор за јавна набавка и ќе одобри склучување на договор. Државната комисија смета дека договорниот орган е должен во Годишниот план за јавни набавки да предвиди и планира доволно време за спроведување на постапката, согласно член 26 став (1) од Законот за јавни набавки.



При спроведување на нова постапка за доделување договор за јавна набавка, договорниот орган потребно е да ги земе во предвид сите погоре наведени забелешки на Државната комисија и да изготви Гендерската документација во која на јасен, недвосмислен и објективен начин ќе биде наведен критериумот за избор на најповолна понуда, при што ќе може на објективен и непристрасен начин да се оценуваат сите елементи на критериумот за избор, а тие ќе бидат објективни и проверливи, за економски оператори и Државната комисија. При спроведувањето на постапките за доделување договор за јавна набавка потребно е организациониот облик задолжен за спроведување на јавните набавки кај договорниот орган, претходно добро да го испита пазарот и во Планот за јавни набавки и Одлуката за потреба од јавна набавка точно, да го предвиди обемот на средства потребни за реализација на договорот за јавна набавка.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ**  
**Маја Малахова**

Правна поука: Согласно член 230 од Законот за јавните набавки и член 20 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд на РМ во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Бр.08-639/8  
22.09.2010 год.  
С к о п ј е

Доставено до:  
- Странките; и  
- Архива.